

1. Er bestaat een samenhang tussen taalttestscores en graden in het DBSO

klassemidden	% '02- '11	FR	RFR	niveau	
2	[0-5[	0	0,00%		
7	[5-10[	0	0,00%		
12	[10-15[	1	0,79%	5,55%	
17	[15-20[	0	0,00%		
22	[20-25[	2	1,59%		
27	[25-30[	4	3,17%		
32	[30-35[	10	7,94%		7,94%
37	[35-40[	3	2,38%	10,31%	
42	[40-45[	4	3,17%		
47	[45-50[	6	4,76%		
52	[50-55[	12	9,52%		
57	[55-60[	18	14,29%	48,41%	
62	[60-65[	22	17,46%		
67	[65-70[	9	7,14%		
72	[70-75[	15	11,91%		11,91%
77	[75-80[	6	4,76%		15,88%
82	[80-85[	7	5,56%		
87	[85-90[	5	3,97%		
92	[90-95[	2	1,59%		
97	[95-100[	0	0,00%		
	totaal	126	100,00%		
gemiddelde + 95% T-interv		58,75	(55,7 - 61,7)		
	min	22			
	Q1	52			
	Med	62			
	Q3	72			
	max	92			

De taalttest is een vrij betrouwbare test om het algemene (graad)niveau of studieniveau te peilen van de jongeren. Concreet komt dat hierop neer: jongeren met taalttestscores die zich situeren rond het gemiddelde (zie in de tabel de groengekleurde scorezones) hebben doorgaans een niveau 2de graad. Jongeren met scores die zich bevinden in de donkergroene grens hebben gewoonlijk een niveau dat zich situeert tussen 2de en 3de graad. Taalttestscores boven 70% en 75% geven meestal aan dat de jongere een potentieel niveau heeft dat overeenstemt met een 3de graad BSO/TSO. Een taalttestscore boven de 80% geeft dikwijls aan dat de jongere een potentieel niveau heeft dat overeenstemt met een 3de graad TSO/ASO.

Men kan dus via de taalttest (indien men de standaardafname procedure respecteert) hanteren om snel op een vrij betrouwbare wijze een algemeen beeld te verkrijgen van het niveau waarin de jongere zich bevindt. De taalttest is evenwel geen absolute graadmeter. Er kunnen zich immers altijd storende factoren voordoen of bijzondere kenmerken bij jongeren, die afwijkingen veroorzaken van de verwachte scores. Het is dan aan de leerkracht om verder te onderzoeken wat de redenen van afwijking kunnen zijn.

Onderzoek naar de samenhang tussen taaltestscores en graadniveau in het DBSO

De taaltest is een empirische test die mooie correlaties aantoont met niveau en schoolresultaten. Hoewel de taaltest op zich geen test is die PAV- eindtermen meet en beoordeeld, stelt men wel vast dat er een samenhang bestaat tussen taaltestscores en de gemiddelde PAV- resultaten, of het graadniveau van de jongeren bij instap in het CL&W.

De taaltest is daarom (indien men alweer de standaardprocedures bij afname respecteert) ook een voldoende betrouwbare graadmeter om vooruitgang te peilen bij jongeren na minstens 1 schooljaar. Omdat er in de test een foutmarge bestaat van 5% gemiddeld, wordt slechts aangenomen dat de jongere een effectieve vooruitgang heeft gemaakt na hertesten wanneer de score minstens hoger ligt dan de voorgaande score + 7% na hertesten.

Welke samenhang bestaat er nu tussen de taaltestscore en het graadniveau van de jongeren in het CL&W? Onderaan in de tabel kan men de resultaten en de samenhang van 23 onderzochte jongeren uit personenzorg aflezen.

Naam	taalscore	graad	klas
Emel	82	3	VZ3B
Donika	56	3	VZ3B
Pauline	82,5	MO	VZ3B
Engedi	59	3	VZ3B
Stefanie	75,5	3	VZ3B
Yasmina	70	3	VZ3B
Ayan	57	2	VZ2A
Hanan	74	3	VZ2A
Louise	64	3	VZ2A
Kimberley	58	2	VZ2A
Jasmina	53	2	VZ2A
Asmae	54,5	3	BK2
Ilham	79,5	3	BK2
Naomi	88	3	BK2
Laila	75,5	3	BK3
Rabiaa	57	3	BK2
Aneta	77,5	2	BK2
Saleha	72	3	BK2
Cindy	81,5	3	BK2
Imane	75	2	BK2
Yousra	74	3	BK3
gemiddeld	69,8		
Stand,dev;	11		
N	21		
95% T-int	[64,8 ; 74,8]		

In de tabel stellen de **lichtgroene, groene en donkergroene vakjes** een correcte samenhang voor met de taaltestscores wat betreft hun graadniveau. De **oranje vakjes** stellen de jongeren voor die een hogere graad bezitten dan de taaltestscores voorspellen. De **gele vakjes** stellen de jongeren voor die een lager graadniveau hebben dan de taaltestscore voorspelt.

Voor de groep personenzorg komen daarmee de taaltestscores voor 15 van de 21 jongeren overeen (of circa 75%) met hun vastgestelde graadniveau.

2. Waarom wijken sommige taaltestscores af van het geteste graadniveau bij sommige jongeren?

We kunnen een aantal mogelijke redenen voorstellen waarom sommige scores afwijken van het behaalde of vastgestelde graadniveau.

2.1 Sommige jongeren hebben een taalbeperking die duidelijk aanwijsbaar is (bijvoorbeeld: dyslexie, of een anderstalige leerling die het Nederlands nog niet genoeg beheerst, zoals: Louise, Engedi, Donika)

2.2 Sommige jongeren zijn cognitief beperkter wat betreft bepaalde mogelijkheden of vaardigheden verbonden met schrifttaal. (Bijvoorbeeld: sommige BUSO –leerlingen zoals Jasmina en Kimberley)

2.3 Sommige jongeren hebben een taalachterstand opgelopen tijdens het basisonderwijs en voltijds onderwijs en werden systematisch verwaarloosd. Zij scoren daarom bij instap abnormaal lager dan normaal verwacht. Voorbeelden hiervan zijn Asmae en Rabiaa.

2.4 Sommige jongeren hebben omwille van persoonlijke problemen geen gepast getuigschrift behaald dat overeenstemt met hun werkelijk vastgesteld studieniveau. Vaak gaat het hier om bepaalde vormen administratieve discriminatie door de onflexibele regelgeving in het onderwijs bij attesteren. Deze vaststelling gaat meestal samen met de beoordeling van schoolresultaten in BGV en PAV. Zij scoren en presteren hoger dan de gemiddelde leerling voor een bepaalde graad. Voorbeelden hiervan zijn Aneta en Imane)

2.5 Specifieke factoren die samenhangen met het afnemen van de test, waardoor de testscore ‘vervalst’ wordt:

- De test wordt niet volledig ingevuld afgegeven
- De standaardprocedures bij afname en verbetering worden onvoldoende gerespecteerd
- De leerling is op dat ogenblik niet erg gemotiveerd om de test naar behoren in te vullen en gokt zonder nadenken of geeft te snel op.

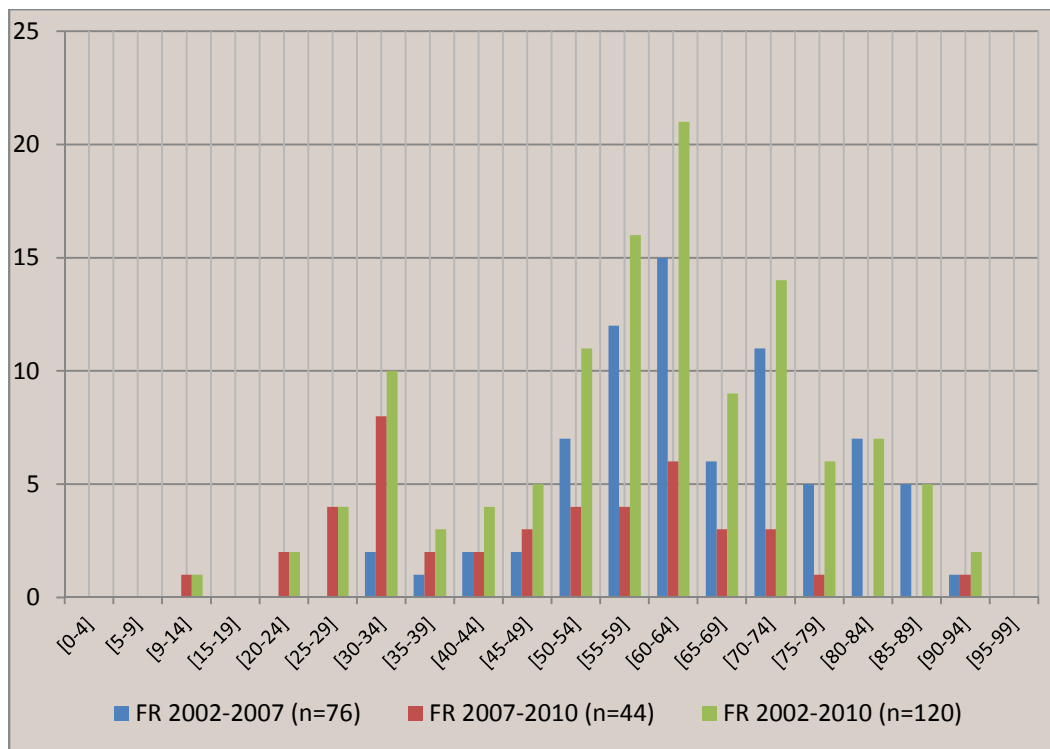
Voorbeelden van leerlingen in het verleden zijn Illias en Najoua. Bij hertesten bleken de taaltestscores in deze gevallen ofwel abnormaal lager of hoger te liggen dan bij de eerste test.

2.6 Toevallige factoren die mee zorgen voor afwijkingen naast de bovenvermelde redenen (2.1 tot en met 2.5). Zware persoonlijke of individuele problemen kunnen vaak testscores mee negatief beïnvloeden en samenhangen met problemen onder 2.1. Zij kunnen ervoor zorgen dat leerlingen beperkter gaan functioneren en presteren. Een voorbeeld hiervan is Engedi.

taalscore	FR					
[45-50[	0					
[50-55[	2	Jasmina	Asmae			
[55-60[	5	Donika	Engedi	Ayan	Kimberley	Rabiaa
[60-65[	1	Louise				
[65-70[	0					
[70-75[	4	Yasmina	Hanan	Saleha	Yousra	
[75-80[	5	Stefanie	Ilham	Laila	Aneta	Imane
[80-85[	3	Emel	Pauline	Cindy		
[85-90[	1	Naomi				
[90-95[	0					
[95-100[	0					
	21					

In de tabel bovenaan stellen we vast dat de er een taal- en niveaукloof bestaat tussen de 21 onderzochte jongeren van personenzorg. Deze verschillen worden niet alleen vastgesteld via de taaltest in PAV, maar meestal ook in BGV!!!

3. Taaltesthistoriek: Individuele verschillen en verschillen tussen klassen

Figuur 1

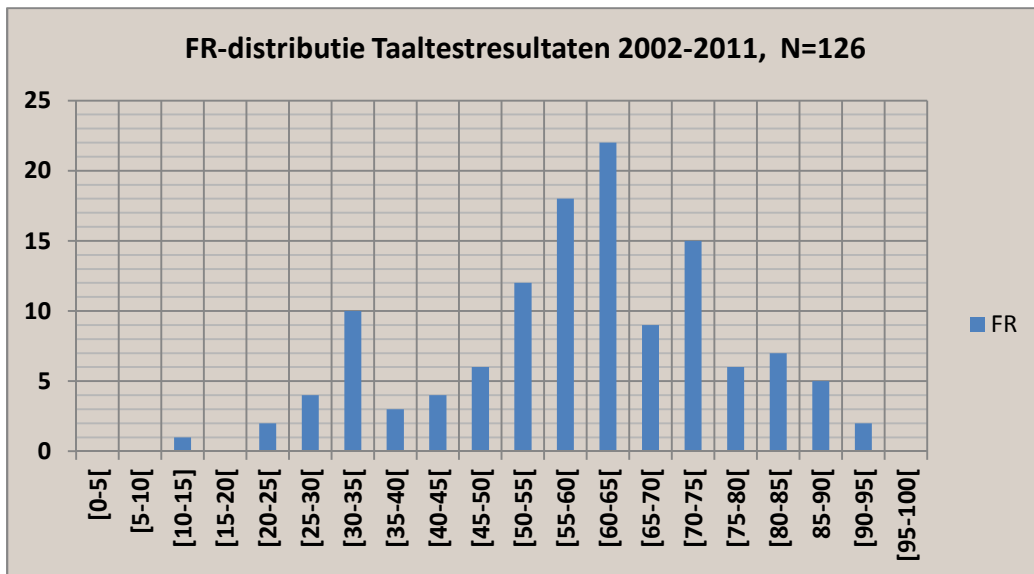
Figuur 1: geeft het histogram weer van de taalttestresultaten genomen bij instap van 2002 tot en met 2010.

De blauwe staven geven de metingen weer tussen 2002 en 2007. De gemiddelde taalttestresultaten situeerden zich toen rond 64,95% met een SD van 13,27. De gemiddelde testcores varieerden toen binnen een 99% T-interval tussen [60,94% en 68,98%]. Opvallend is de quasi normaalverdeling van de taalttestcores.

De rode staven geven de metingen weer tussen 2007 en 2010. De gemiddelde taalttestresultaten daalden toen spectaculair naar 48,02% met een SD van 17,99. De gemiddelde testcores varieerden toen binnen een 99% T-interval tussen [40,71% en 55,33%]. Deze fikse daling werd veroorzaakt door de spectaculaire instroom van zeer taalzwakke leerlingen waarmee het voltijds onderwijs geen raad wist. Het histogram wordt bipolair. We onderscheiden duidelijk een taalzwakke groep leerlingen van de overige leerlingen waar de scores eveneens quasinormaal verdeeld zijn.

De groene staven geven de totaalmetingen weer tussen 2002 en 2010. Het gemiddelde bedraagt voor die periode 58,78% met een SD van 17,18. Het 99% T-interval situeert zich tussen [54,65% en 62,68%]

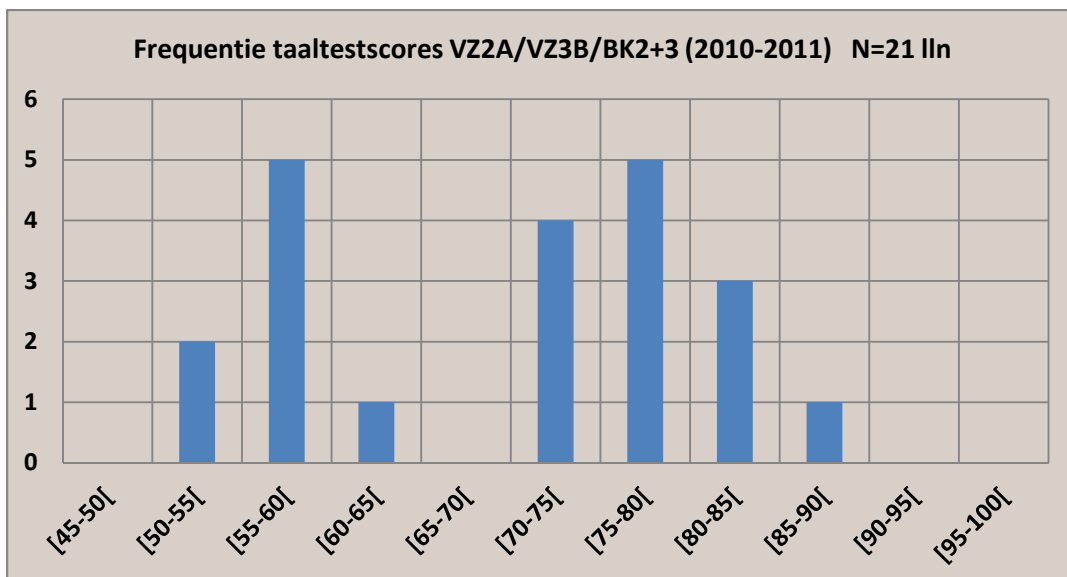
De resultaten in de tabel op pagina 1 geeft de huidige meting weer van 126 geteste jongeren. De resultaten verschillen weinig met die van de periode 2002 tot en met 2010, wat betekent dat de situatie is gestabiliseerd en er nu minder zeer taalzwakkere jongeren worden vastgesteld. De situatie dit schooljaar is daarom vergelijkbaar met die tussen 2002 en 2007. Het meest recente histogram wordt gegeven op de volgende pagina.

In het recente histogram stellen we nog de gevolgen vast van de taalarme instroom tussen 2007-2010, maar er tekent zich blijkbaar een nieuwe voorzichtige tendens af die samenhangt met de instroom meer leerlingen op het niveau 3de graad.

3.1 De taal en niveaukloof tussen jongeren en klassen

Het onderstaande histogram van de 21 onderzochte leerlingen van personenzorg in 2010 en 2011, bevestigt deze vermoedelijke tendens. De gemiddelde leerling DBSO in het Keerpunt, bestaat minder en minder. We kunnen twee afgetekende groepen onderscheiden wat betreft het taal en instapniveau. De ene groep is minder taalsterk maar daarom niet problematisch taalzwak en de andere groep is duidelijk sterker wat betreft taal en niveau. Er is een taal- en niveaukloof tussen de jongeren.

Gemiddeld scoren de leerlingen van VZ2A, VZ3B en BK2=3D 69,8% op de taalttest bij instap met een SD van 11. Het 95% T- interval is gelijk [64,8 en 74,8] aan Deze resultaten zijn vergelijkbaar met die van de periode 2002-2007 en zelfs hoger. Opvallend is evenwel dat het histogram niet meer quasinormaal is, maar bipolair wordt. Er gaapt een taalkloof en niveaukloof. Toekomstmetingen zullen uitwijzen of dit een blijvend verschijnsel wordt.

De laagste gemiddelde taalscores situeren zich voornamelijk bij VZ2A met een gemiddelde rond 58%.
De hoogste gemiddelde taalscores worden vastgesteld bij BK2D + BK3D met 73,45%.
VZ3B scoort ook gemiddeld opvallend hoger dan VZ2A met 70,83%

3.2 De samenhang tussen taaltestscores en klasniveau

Het is geen toeval dat VZ2A een opvallend lagere gemiddelde taaltestscore heeft.

- De meeste leerlingen van VZ2A hebben een niveau 2de graad
- VZ2A bestaat uit eerstejaars leerlingen binnen de richting verzorging
- 3 leerlingen hebben een aanwijsbare reden om gemiddeld lager te scoren: 2 jongeren komen van het BUSO en 1 jongere heeft dyslexie.
- Binnen de taaltesthistoriek verschilt het klasniveau van VZ2A niet van een gemiddelde klas DBSO tussen 2002-2010 !!!!

Opmerking: Het betekent niet omdat jongeren een lagere taaltestscore hebben dan gemiddeld dat dit een blijvende situatie is voor de jongere. Tweedejaars scoren doorgaans hoger dan eerstejaars en sterke BUSO -leerlingen kunnen in de loop van hun opleiding groeien tot sterkere leerlingen.

De taaltest meet niet alleen het instapniveau. Na hertesten minstens 1 schooljaar later, blijkt dat leerlingen die zich goed inzetten in de loop van het schooljaar ook werkelijk vooruitgang boeken die meetbaar wordt via de taaltest zonder dat hiervoor een specifieke training voor de test werd gedaan. Een jongere die na minstens 1 schooljaar een hogere score behaalt van minstens 7% hoger, heeft dan aantoonbare vooruitgang geboekt. Uit eerder onderzoek weten we immers dat er een positieve significante correlatie bestaat tussen de taaltestscores en de gemiddelde PAV -scores, indien we rekening houden met specifieke uitschieters¹.

NIET ALLE LEERLINGEN MAKEN DIE VOOUITGANG. Dit schooljaar werd er alleen maar voor Ilham een opvallende vooruitgangsprong gemeten. De overige leerlingen bleven binnen de foutmarge van 5% dezelfde taaltestscore behouden van het schooljaar voordien!! Hertesten heeft daarom niet automatisch tot gevolg dat jongeren a priori beter gaan scoren omdat ze al eerder de test hebben gemaakt het schooljaar tevoren en er sprake zou kunnen zijn van geheugeneffecten of andere. Onderaan in de tabel werden de overblijvende leerlingen van BK hun vooruitgang gepeild gedurende meerdere jaren:

Naam	Taaltest 2008	Taaltest 2009	Taaltest 2010	Taaltest 2011
Yusra	59	74 >	74 ≈	Afw
Laila	64,5	67 ≈	74 >	75,5 ≈
Imane		66	75 >	75 ≈
Ilham		56,5	63 >	79,5 >
Naomi		77	84 >	88 ≈
Asmae		36	49 >	54,5 ≈

Yusra heeft vooral een vooruitgangsprong geboekt tussen 2008 en 2009 en stagneerde vervolgens. Een bijna identiek vaststelling geldt voor Laila, Imane en Naomi tussen 2009 en 2010. Ilham maakt de meest opvallende groei door. Asmae maakte dit schooljaar geen significante vooruitgangsprong zoals vorig schooljaar.

Opvallend is dat de vooruitgang van de meeste leerlingen overeenstemt met een sprong van het niveau 2de graad naar het niveau derde graad. Naomi is de enige die zich al vorig schooljaar op een niveau derde graad bevond, maar toen nog niet in aanmerking kwam voor dat getuigschrift. Asmae daarentegen klimt helaas niet hoger ook al komt ze administratief vanaf dit schooljaar in aanmerking voor het getuigschrift derde graad.

¹ Zie vergelijkend onderzoek PAV en taaltest, Noppen Stefan mei 2011

4. Hoe valide en betrouwbaar is de taaltest om toekomstig schoolsucces te voorspellen voor jongeren in opleiding?

De taaltest biedt extra aanvullende informatie aan of een jongere al of niet in aanmerking komt voor een getuigschrift 2de graad, 3de graad of het diploma middelbaar onderwijs. Uiteraard kan men dit niet alleen afleiden uit de taaltestscores. Maar wanneer deze peiling overeenstemt met vergelijkbare resultaten bij de PAV- testen ,rekentesten BGV -resultaten, beschikt men over voldoende betrouwbare meetbare indicatoren om een gunstig advies te geven voor het bijhorende getuigschrift in de beslissende klassenraad. Het feit dat er voldoende tot significante correlaties worden vastgesteld tussen de gemiddelde PAV- testen, de taaltest en de rekentest, maakt dat men op objectievere en meetbare gronden tot een beslissing kan overgaan.

Voor leerlingen waar twijfel bestaat, zal de klassenraad aan de hand van de informatie uit TBO's , de resultaten BGV en op de werkplek moeten beslissen of naast een certificaat ook het bijhorende getuigschrift kan behaald worden. Op grond van de gegevens kan ook beslist worden de uitreiking van een getuigschrift uit te stellen. Zo is de vraag of het wel opportuun is al dit schooljaar Asmae het getuigschrift 2de jaar 3de graad toe te kennen. Asmae is dan wel een gemotiveerde doorzetter, maar moet nog wel een flink pak vaardigheden beter beheersen. Vorig schooljaar kwam Ilham eveneens in aanmerking voor een getuigschrift 2de jaar 3de graad, maar dit werd niet toegekend. Dit schooljaar verdient ze het getuigschrift dubbel en dik en niet enkel op grond van haar mooie taaltestcijfers. Ilham is gedurende dit schooljaar zo sterk vooruitgegaan dat ze volgend schooljaar ruim in aanmerking komt voor een diploma secundair onderwijs. Als zij volgend schooljaar dezelfde inspanningen levert als dit jaar, dan zal zij samen met het certificaat begeleider in de kindercare ook een diploma secundair onderwijs kunnen behalen. **In principe komen al de leerlingen boven de 70% -75% vermeld in de tabel op pagina 3 in aanmerking voor het getuigschrift 2de jaar 3de graad en niet enkel op grond van hun taaltestscores, maar ook op grond van alle andere test- en schoolresultaten.**

Jammer is dat Aneta en Imane deze getuigschriften niet kunnen behalen op grond van de huidige regelgeving. Zij kunnen ten hoogste dit schooljaar een getuigschrift 2de graad behalen. Aneta zou echter, gezien haar zeer sterke prestaties, al volgend schooljaar niet alleen in aanmerking kunnen komen voor het getuigschrift 2de jaar 3de graad, maar ook voor het diploma middelbaar onderwijs indien dat administratief mogelijk is. De regelgeving voor zulke sterke groeiende leerlingen is helaas niet altijd gunstig en daarom jammer.

Pauline is de enige leerling die over voldoende capaciteiten beschikt om dit schooljaar ook het diploma middelbaar onderwijs te behalen. Pauline moet echter, om te bewijzen dat ze dit kan behalen, haar 2 projecten met opdrachten nog afwerken waarin de specifieke eindtermen voor dat diploma zijn verwerkt. Tot hiertoe heeft ze nog maar weinig ernstig blijk van doorzetting getoond en is behalve haar voorbereiding, organisatie en uitstap naar het Guislainmuseum niet veel meer gebeurd. De beoordeling van deze projecten zal echter cruciaal zijn voor haar omdat de PAV- testresultaten, taaltestresultaten en rekentestresultaten op zich niet volstaan om te bewijzen dat ze dat diploma werkelijk verdient. Beter dan de afzonderlijke eindtermbeoordelingen in SOL subjectief aankruisen, zal Pauline aan de hand van de projectresultaten objectief moeten bewijzen dat ze deze werkelijk heeft toegepast en voldoende beheerst.

Besluit en commentaar:

Algemeen is de taaltest een redelijke betrouwbare en handige objectieve indicator is om samen met andere testen, resultaten en informatie:

- Het instapniveau te peilen
- De algemene schrijfvaardigheid te meten
- De vooruitgang te peilen na 1 schooljaar
- Ondersteunend aan te tonen met andere testresultaten, PAV en BGV resultaten + de werkvloerprestaties dat een jongere in aanmerking komt voor het behalen van een getuigschrift of diploma.

De taaltest correleert immers mooi met de gemiddelde PAV- testresultaten en het vastgestelde graadniveau dat de jongere heeft. Deze correlaties gelden trouwens verder dan enkel die van leerlingen uit het Deeltijds Onderwijs. In het verleden werd de test geijkt op steekproeven van jongeren uit verschillende studierichtingen 2de en 3de graad BSO, TSO en ASO. Het is daarom niet toevallig dat dan ook die samenhang algemeen vastgesteld wordt bij de 21 onderzochte jongeren van personenzorg 2de graad en 3de graad.

De taaltesthistoriek toont ook aan dat het algemene taalniveau van onze jongeren dit schooljaar niet significant verschilt met het algemene taalniveau gemeten tussen 2002 en 2007. De zogenaamde mythe dat onze jongeren slechter scoren dan vroeger wordt hiermee weerlegd. De resultaten zijn vergelijkbaar met die van vroeger en zelfs een 'onsignificant tikje beter'. Ondertussen is het doelpubliek cultureel heel divers geworden en zijn er meer + 18 jarigen. De tijdelijke gemeten achteruitgang tussen 2007 en 2010 wordt niet meer vastgesteld binnen personenzorg voor de onderzochte groep. Het uitstorten van verwaarloosde jongeren door watervalselectie uit het voltijds onderwijs is opnieuw meer genormaliseerd. Er wordt daarentegen wel vastgesteld dat de gemiddelde leerling DBSO niet meer bestaat en dat er meer en meer sprake is van een niveaukloof. Deze taal- en niveaukloof is echter niet van die aard dat ze onoverbrugbaar is. De invoering van competentiegericht en eindtermengericht onderwijs, bewijst dus tot hertoe nog geen werkelijke vooruitgang of verbetering tegenover vroeger wat betreft het beter kunnen beheersen van eindtermen, competenties en niveau gerelateerd aan de taaltest en de PAV –testen die daarmee samenhangen. De huidige evaluatie van competenties en eindtermen laat trouwens niet toe te toetsen op een vergelijkbare manier om aan te tonen of er wel sprake is van een significante verbetering tegenover vroeger. De zwart-wit beoordeling is vaak een erg subjectieve aangelegenheid die weinig rekening houdt met de realiteit op het veld en eerder subjectieve gedragsbeoordelingen volgens middenklassennormen peilen dan werkelijk getoetste vaardigheden en kennis. Omdat vaak vele eindtermen en competenties met elkaar samenhangen en dus dan ook gewogen moeten beoordeeld worden in een context, staat de huidige beoordeling te veel ruimte toe voor subjectiviteit, perceptie, vooroordelen en kan men bovendien de resultaten niet meer vergelijken met vroeger.

In tegenstelling tot wat sommige leerkrachten beweren, is er dan ook dit schooljaar objectief geen enkele sprake van een achteruitgang van het taal- en instapniveau van de jongeren tegenover 10 jaar vroeger. Het is niet omdat er vandaag meer 'hoofdzoekjes, nationaliteiten, etnieën en zorgjongeren' worden geteld in de klas dat er daarom sprake is van een systematische taalachteruitgang en achteruitgang van het niveau in het algemeen. Het voordeel van standaardtesten is dat men beter de gemeten werkelijkheid kan scheiden van de perceptie en daarmee samenhangende vooroordelen. Dit is belangrijk om weten omdat nu vaak geacht wordt de vermeende niveaulat te verschuiven om in aanmerking te kunnen komen voor een certificaat of getuigschrift. De zucht naar vermeende hogere kwaliteit kan dan immers omgekeerde effecten veroorzaken en de ongekwalificeerde uitval onterecht doen toenemen!!! Competentiebeoordelingen zijn vaak een erg subjectieve aangelegenheid afhankelijk van wie beoordeelt. Dat wordt ook op werkvloeren in bedrijven vastgesteld waarbij men dezelfde werknemers liet beoordelen door verschillende zogenaamde objectieve 'evaluatoren'. Dit is het gevolg van het ondoordacht en subjectief afwegen van bepaalde competenties tegenover elkaar. De zeer ongenueanceerde en versnipperde beoordeling zorgt voor een willekeurig totaalbeeld afhankelijk van de 'evaluator' en niet van de vaardigheden of kennis die de werknemer werkelijk bezit. De werknemer wordt hierdoor in een afhankelijkheidspositie gedrukt van de 'evaluator'. Indien de 'evaluator' toevallig je baas of overste is, dan zorgt de werknemer op de eerste plaats ervoor dat de relatie met de baas en overste in orde is in plaats van zichzelf kritisch te leren beoordelen. Er ontstaat op die manier een ongezonde vorm van aangeleerde hulpeloosheid en afhankelijk.

Het voordeel is nu dat men met deze testen beter kan aantonen dat in het verleden vele jongeren nooit de kans hebben gekregen een getuigschrift 3de graad te behalen of een diploma middelbaar onderwijs.

Eindwoord:

De taaltest werd oorspronkelijk opgesteld als een onthaalttest. Later bleek dat deze test na aanpassing meer peilde dan zuiver schoolse schrijftaalvaardigheid en ook bruikbaar was om het algemene instapniveau te onderzoeken en de vooruitgang van jongeren samen met de PAV- testen en BGV - resultaten. Het systematisch bijhouden van de scores en statistieken leidde ten slotte tot een meer professioneel, praktisch ondersteunend en voorspellend meetinstrument op maat voor de jongeren van het Deeltijds Onderwijs in het Keerpunt, indien men de testcores niet hanteert als een absolute maatstaf om te beslissen wat de leerling heeft bereikt. Het blijft immers de taak en verantwoordelijkheid van de leerkrachten en de klassenraad om op basis van alle beschikbare informatie een gefundeerd oordeel te vellen.

Stefan Noppen, juni 2011